

Usnesení Nejvyššího soudu ČSR ze dne 31.10.1979, sp. zn. 6 Co 154/29, ECLI:CZ:NS:1979:6.CO.154.1929.1

Číslo: 10/1981

Právní věta: Předpisy o sociálním zabezpečení platné pod 1. 1. 1976 (zákon č. 121/1975 Sb. /1/ a vyhláška č. 128/1975 Sb.) /2/ neumožňují použít vyšších příjmových stupňů i na výdělky dosažené před 1. 1. 1976. Za hrubý výdělek umělce, rozhodný pro výpočet průměrného měsíčního výdělku, se podle ustanovení § 82 vyhlášky č. 128/1975 Sb. považuje příjmový stupeň, do něhož byl umělec zařazen v období rozhodném podle ustanovení § 14 odst. 2 zákona č. 121/1975 Sb. nevychází se tedy z příjmů, kterých v tomto období dosáhl.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 31.10.1979

Spisová značka: 6 Co 154/29

Číslo rozhodnutí: 10

Číslo sešitu: 2-3

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Důchod, Sociální zabezpečení

Předpisy: 121/1975 Sb. § 14

§ 146

§ 152 128/1975 Sb. § 82

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Úřad důchodového zabezpečení v Praze přiznal navrhovateli od 1. 1. 1979 plný starobní důchod vypočtený z průměrného měsíčního výdělku 2667 Kčs stanoveného za období 1974 až 1978 za 41 roků zaměstnání a zvýšený o 80 Kčs za odbojovou činnost i za dobu dalšího zaměstnání po vzniku nároku na starobní důchod o 29 000:193Průměrného měsíčního výdělku.

Navrhovatel v opravném prostředku proti tomuto rozhodnutí uvedl, že po vzniku nároku na starobní důchod byl nepřetržitě zaměstnán, a proto výše starobního důchodu mu měla být podle ustanovení § 152 odst. 1 zákona č. 121/1975 Sb. vypočtena jako umělci z výše započitatelných příjmů, jak byly stanoveny za roky 1976, 1977 a 1978, tj. z roční výše 60 000 Kčs a nikoliv z roční výše příjmů v letech 1974 a 1975 po 30 000 Kčs.

Úřad důchodového zabezpečení ve svém vyjádření uvedl, že navrhovateli vznikl nárok na starobní důchod 25. 10. 1973, kdy dovršil 60 roků věku. Výše starobního důchodu byla stanovena podle § 152 odst. 1 zákona č. 121/1975 Sb., což je pro navrhovatele výhodnější než výše starobního důchodu stanovená podle dosavadních předpisů. Výše starobního důchodu byla vypočtena z příjmových

stupňů, do kterých byl navrhovatel jako umělec zařazen podle ustanovení § 61 odst. 1 vyhlášky č. 102/1964 Sb. za roky 1974 a 1975 a podle ustanovení § 75 vyhlášky č. 128/1975 Sb. za roky 1976 až 1978. Za účinnosti zákona č. 121/1975 Sb. a vyhlášky č. 128/1975 Sb. došlo ke změnám v příjmových stupních umělců. Tyto změny však neovlivnily zařazení do příjmových stupňů umělců před 1. 1. 1976.

Městský soud v Praze rozhodnutí Úřadu důchodového zabezpečení zrušil, když dospěl k závěru, že navrhovateli je třeba přiznat starobní důchod vypočtený z příjmových stupňů upravených ustanovením § 75 vyhlášky č. 128/1975 Sb., tj. z příjmového stupně ve výši 5000 Kčs měsíčně (60 000 Kčs ročně), a nikoliv za roky 1974 a 1975 z příjmové výše 30 000 Kčs ročně.

Nejvyšší soud ČSR změnil usnesení soudu prvního stupně tak, že rozhodnutí Úřadu důchodového zabezpečení potvrdil.

Z odůvodnění:

Z provedených výsledků řízení před soudem prvního stupně vyplývá, že navrhovateli vznikl nárok na starobní důchod dne 25. 10. 1973, kdy dovršil 60 let věku. Protože nadále nepřetržitě pracoval i po 1. 1. 1976, byl jeho nárok správně posouzen podle ustanovení § 146 odst. 2 zákona č. 121/1975 Sb. Odchylnou, na niž odkazuje shora uvedené ustanovení, je ustanovení § 152 zákona č. 121/1975 Sb., podle něhož výše starobního důchodu se stanoví podle těch předpisů, které jsou pro pracovníka výhodnější (§ 152 odst. 1 a 4 citovaného zákona).

Výši plného starobního důchodu podle ustanovení § 152 odst. 1 zákona č. 121/1975 Sb. je třeba rozumět výši důchodu, která v procentech nebo v pevných částkách může být přiznána, a to porovnáním ustanovení § 13, § 18 a § 107g zákona č. 101/1964 Sb. a ustanovení § 18, § 23 a § 55 zákona č. 121/1975 Sb. Ustanovení § 152 zákona č. 121/1975 Sb. však nestanoví žádnou odchylku, podle níž by se pro výpočet průměrného měsíčního výdělku zvýhodňoval i hrubý výdělek, pokud by byl podle pozdějších předpisů výhodnější, a toto zvýhodnění by se vztahovalo i na dřívější období před 1. 1. 1976. Za hrubý výdělek pro výpočet průměrného měsíčního výdělku umělce se považuje příjmový stupeň, do něhož byl umělec zařazen. Navrhovatel byl jako umělec zařazen podle ustanovení § 61 vyhlášky č. 102/1964 Sb. do nejvyššího příjmového stupně ve výši 2500 Kčs měsíčně (30 000 Kčs ročně), a to v roce 1974 i v roce 1975. Od účinnosti vyhlášky č. 128/1975 Sb. byl podle ustanovení § 75 této vyhlášky zařazen do nejvyššího příjmového stupně ve výši 5000 Kčs měsíčně (60 000 Kčs ročně).

Podle ustanovení § 82 vyhlášky č. 128/1975 Sb. (a stejně tomu bylo dříve podle § 69 odst. 1 vyhlášky č. 102/1964 Sb.) se pro výpočet průměrného měsíčního výdělku považuje za hrubý výdělek příjmový stupeň, do něhož byl umělec zařazen. Nevychází se tedy z příjmů, které umělec v rozhodném období pro výpočet průměrného měsíčního výdělku dosáhl ve smyslu ustanovení § 14 zákona č. 121/1975 Sb. a § 14 vyhlášky č. 128/1975 Sb., ale z příjmových stupňů, do kterých byl umělec v rozhodném období 5letém nebo 10letém zařazen podle ustanovení § 75 vyhlášky č. 128/1975 Sb. a § 61 vyhlášky č. 102/1964 Sb. Období, které je pro výpočet průměrného měsíčního výdělku u navrhovatele nejvýhodnější, je období 5 let před přiznáním starobního důchodu, tj. období let 1974 až 1978. Předpisy o sociálním zabezpečení platné od 1. 1. 1976 (zákon č. 121/1975 Sb. a vyhláška č. 128/1975 Sb.) neposkytují možnost použít vyšších příjmových stupňů i na výdělky dosažené před 1. 1. 1976. Úřad důchodového zabezpečení postupoval tedy správně, jestliže pro výpočet průměrného měsíčního výdělku vycházel z příjmových stupňů, do kterých byl navrhovatel jako umělec zařazen v letech 1974 až 1978.

Protože soud prvního stupně posuzoval nárok navrhovatele nesprávně, bylo rozhodnutí tohoto soudu změněno (§ 220 odst. 1 o. s. ř.).

1) ve znění zákonného opatření č. 76/1979 Sb. a zákona č. 150/1979 Sb.

2) ve znění vyhlášky č. 164/1979 Sb.